

Samen Doen!

Betrokkenheid van bewoners is geen luxeproduct, het is een fundamentele voorwaarde voor een goed functionerende lokale democratie. In Zuidwest staan we in nauw contact met bewoners, en horen we nog te vaak dat zij zich niet betrokken voelen bij lokale besluitvorming, of juist iets in hun omgeving voor elkaar proberen te krijgen, maar daar niet in slagen. We staan daarom achter de doelstellingen van het traject "Vernieuwen Participatie": het in een open samenwerking en brede setting komen tot verbetering van de samenwerking tussen bewoners en de gemeente.

Een vaak gehoorde kritiek op de wijkraden is dat hun samenstelling geen afspiegeling vormt van de diversiteit in Utrecht. Wij zien het als onze opgave om actief te blijven zoeken naar nieuwe leden uit groepen die zich momenteel minder vertegenwoordigd voelen. Tegelijkertijd zien we dat geringe afspiegeling geen wijkraad-specifiek probleem is, maar een breder kenmerk van politieke participatie in Nederland. We moeten ons daarom niet blind staren op letterlijke afspiegeling als criterium voor een goed functionerende wijkraad, maar feitelijk: in hoeverre zijn de wijkraden in staat om bewoners op te zoeken en te horen die weliswaar geen lid zijn van de raad, maar wel gelijk via de leden van wijkraad willen participeren?

Participatie kun je niet opleggen, deze komt uit de bewoners zelf, uit de wandelgangen van de buurt. De wijkraden zijn een samenkomst van de meest betrokken bewoners. De leden van de wijkraden leveren door hun netwerk, kennis van de wijk en continuïteit van hun participatie een wezenlijke en aanzienlijke bijdrage als schakel tussen de bewoners en de gemeente. Ze komen door hun betrokkenheid en contacten op voor alle bewoners, zelfs degenen die anders de aansluiting met de gemeente missen.

Wijkraden zijn dus aanvullend op de in het coalitieakkoord voorgestelde verbreding van participatie. Georganiseerde, structurele participatie is meer dan ooit nodig in een veranderende maatschappij, waarin stedelijke vraagstukken complexer zijn, vaak een lange termijn bestrijken en zich op verschillende schaalniveaus - buurt, wijk of stad - afspelen. Wijkraden, met hun langdurig actieve bewoners die juist door hun ervaring in participatie gemakkelijk mee kunnen praten, vervullen momenteel deze rol en willen die ook graag samen met de gemeente oppakken.

De Omgevingswet maakt na 2021 bewoners een formele partij bij ruimtelijke ontwikkelingen. De ABCD-formule, zoals bijvoorbeeld toegepast bij een pilot in Dichterswijk, geeft bewoners een instrument om hun leefomgeving zelf vorm te geven. Bij al die mogelijke niveaus van participatie is behoefte aan een vaste kern van bewoners die vanuit hun enthousiasme en ervaring als spil functioneren voor de rest van de buurt: samen doen.

Hoe ziet samen doen er uit? Een organisatie van bewoners die met de gemeente samenwerkt en advies geeft heeft allereerst formele en structurele erkenning nodig. We zien nu dat het nog te gemakkelijk is om inbreng van bewoners, zelfs in formele participatietrajecten, te negeren. Erkenning in de vorm van adviesrecht door besluitvormers en de ambtelijke organisatie is cruciaal voor een gemeente die werkelijk werk zegt te maken van bewonersbetrokkenheid. Meer gelijkwaardig, ondersteunend en versterkend naar elkaar. Samen doelen opstellen en plannen maken. Verder zijn korte lijnen essentieel, bijvoorbeeld door nauwe samenwerking met de wijkbureaus. En tenslotte wellicht het belangrijkste ingrediënt voor succesvolle participatie: positiviteit. Niet "wij tegen zij", maar: samen doen!

Namens wijkraad Zuidwest en de voorzitters van de wijkraden,

Jeroen Heijgen
Voorzitter Zuidwest